

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Педагогічне спілкування»

Ступінь вищої освіти - доктор філософії
Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки
Освітня програма «Освітні, педагогічні науки»
Рік навчання ____1____, семестр ____1____
Форма навчання _____ денна, заочна _____ (денна, заочна)
Кількість кредитів ЄКТС ____3____
Мова викладання __українська__ (українська, англійська, німецька)

Лектор курсу
Контактна інформація
лектора (e-mail)
Сторінка курсу в eLearn

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

(до 1000 друкованих знаків)

Мета дисципліни полягає у підготовці фахівців, здатних до реалізації особистісно орієнтованого підходу до навчання, побудови суб'єкт-суб'єктних стосунків, вироблення необхідних для цього вмінь та навичок спілкування, навчання аспірантів продуктивному спілкуванню.

Завдання: сформувати у аспірантів наукові знання про педагогічне спілкування, його механізми, закономірності, прийоми та засоби; допомогти в оволодінні практичними вміннями встановлення контакту, налагодженні взаємодії; навчити застосовувати теорію педагогічного спілкування в педагогічній діяльності.

Основними **компетентностями**, якими повинен володіти здобувач в результаті вивчення дисципліни є:

- здатність розв'язувати типові та складні задачі і проблеми у професійній діяльності або у процесі навчання;
- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- вміння виявляти, аналізувати, формулювати та вирішувати проблеми в освітньому процесі;
- здатність до співпраці в команді, що вимагає набути навички міжособистісної взаємодії;
- комплексність і системний підхід до проведення наукових досліджень на рівні доктора філософії;
- здатність бути критичним і самокритичним;
- здатність генерувати нові науково-теоретичні та практично спрямовані ідеї (креативність);
- комплексність у прийнятті обґрунтованих рішень;
- комплексність у розробці та реалізації наукових проектів та програм;
- комплексність у володінні інформацією щодо сучасного стану і тенденцій розвитку світової і вітчизняної освіти;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації із навчальних та наукових джерел.

Дисципліна «Педагогічне спілкування» має міждисциплінарний характер. Вона інтегрує відповідно до свого предмету знання з інших дисциплін та практик, наприклад:

«Педагогіки вищої школи», «Іноземна мова за професійним спрямуванням», «Теорія і методика навчання», «Теорія і методика виховання», «Педагогічна (асистентська) практика».

Дисципліна «Педагогічне спілкування» є обов'язковою за освітньо-науковою програмою підготовки здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії третього рівня вищої освіти за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки», галузь знань 01 «Освіта».

У результаті вивчення навчальної дисципліни аспірант повинен

знати:

- сутність та особливості педагогічного спілкування, його види та функції, рушійні сили, структурні компоненти;
- характеристику вербальних та невербальних засобів спілкування;
- стилі спілкування;
- основні стратегії та тактики впливу на людину;
- види порушень спілкування та комунікативні бар'єри.

вміти:

- здійснювати аналіз комунікативної діяльності;
- інтерпретувати невербальні засоби спілкування;
- здійснювати рефлексивне слухання, надавати зворотний зв'язок;
- визначати та долати труднощі спілкування.

Основними **організаційними формами** вивчення дисципліни «Педагогічне спілкування» є: лекції, практичні, семінарські заняття, самостійна робота.

Згідно з навчальним планом *бюджет навчального часу* на вивчення дисципліни «Педагогічне спілкування» здобувачами становить 90 годин: для денної форми навчання: лекції – 20 годин, практично-семінарських занять – 20 годин, самостійної роботи – 50 годин. Всього 3 кредити.

Форма підсумкового контролю – **залік**.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/лабораторні , практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінюванн я
1 семестр				
Модуль 1				
Тема 1. Вступ. Спілкування як психолого-педагогічна категорія	2/-	Знати предмет і завдання курсу «Педагогічне спілкування». Вміти визначати сутність теорій спілкування; аналітичні моделі комунікації. Аналізувати потреби та мотиви особистості у спілкуванні; види та функції міжособистісної взаємодії; рівень спілкування.	Усні відповіді, презентації. Написання тестів, есе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn) Питання для самостійної підготовки за темою 1. 1. Назвіть та опишіть теорії	

		<p>Вміти здійснювати структурний аналіз спілкування: інтерактивний, перцептивний та комунікативний бік.</p>	<p>спілкування. 2. Проаналізуйте аналітичні моделі комунікації. 3. Розкрийте та проаналізуйте потреби та мотиви особистості у спілкуванні. 4. Опишіть види та назвіть функції міжособистісної взаємодії. Проаналізуйте рівні спілкування. 5. Здійсніть структурний аналіз спілкування: вивчіть його інтерактивний, перцептивний та комунікативний бік.</p>	
<p>Тема 2. Методи дослідження спілкування</p>	-/2	<p>Знати методи дослідження спілкування. Вміти пояснити зміст понять «соціальна перцепція», «каузальна атрибуція». Аналізувати типові помилки першого враження; роль установки у сприйманні. Використовувати знання та розуміння щодо спрямованого формування першого враження.</p>	<p>Усні відповіді, презентації. Написання тестів, есе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn) Питання для самостійної підготовки за темою 2. 1. Розкрийте суть поняття «соціальна перцепція». 2. Опишіть процес формування першого</p>	

			<p>враження.</p> <p>3. Розкрийте та проаналізуйте типові помилки першого враження.</p> <p>4. Розкрийте суть поняття «каузальна атрибуція».</p> <p>5. Опишіть роль установки у сприйманні.</p>	
<p>Тема 3. Мовленнєве спілкування</p>	2/2	<p>Знати структуру мовленнєвої комунікації.</p> <p>Вміти характеризувати мовлення та взаєморозуміння.</p> <p>Аналізувати правила, стратегії і тактики мовленнєвої комунікації; функції мовлення в міжособистісному спілкуванні.</p> <p>Розуміти особливості мовлення в соціально-орієнтованому спілкуванні; мовлення як засіб утвердження соціального статусу.</p>	<p>Усні відповіді, презентації.</p> <p>Написання тестів, есе.</p> <p>Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)</p> <p>Питання для самостійної підготовки за темою 3.</p> <p>1. Опишіть структуру мовленнєвої комунікації.</p> <p>2. Розкрийте поняття «мовлення» та «взаєморозуміння».</p> <p>3. Проаналізуйте правила, стратегії і тактики мовленнєвої комунікації.</p> <p>4. Назвіть та розкрийте функції мовлення в міжособистісному спілкуванні.</p>	

			<p>5. Проаналізуйте особливості мовлення в соціально-орієнтованому спілкуванні.</p> <p>6. Проаналізуйте мовлення як засіб утвердження соціального статусу.</p>	
<p>Тема 4. Невербальна комунікація</p>	2/2	<p>Знати місце та функції невербальної комунікації в міжособистісному спілкуванні. Вміти характеризувати основні канали невербальної комунікації; акустичні засоби передачі невербальної інформації. Аналізувати проблему інтерпретації невербальної поведінки.</p>	<p>Усні відповіді, презентації. Написання тестів, есе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)</p> <p>Питання для самостійної підготовки за темою 4.</p> <p>1. Розкрийте місце та функції невербальної комунікації в міжособистісному спілкуванні. 2. Назвіть основні канали невербальної комунікації. 3. Опишіть акустичні засоби передачі невербальної інформації. 4. Розкрийте та проаналізуйте проблему інтерпретації</p>	

			невербальної поведінки.	
<p>Тема 5. Міжособистісне сприймання. Ефективне слухання</p>	2/2	<p>Знати стереотипи міжособистісного сприймання та їх загальні характеристики. Вміти характеризувати фізіономічні стереотипи та стереотипи зовнішності; національні та етнічні стереотипи; професійні стереотипи; забобони і упередження. Розуміти поняття «нерефлексивне слухання», «рефлексивне слухання» та «емпатичне слухання» . Розрізняти стилі слухання. Розуміти та застосовувати види зворотного зв'язку: оціночний, безоціночний.</p>	<p>Усні відповіді, презентації. Написання тестів, есе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)</p> <p>Питання для самостійної підготовки за темою 5.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опишіть стереотипи та дайте їх загальні характеристики. 2. Назвіть та опишіть фізіономічні стереотипи та стереотипи зовнішності. 3. Проаналізуйте національні та етнічні стереотипи. 4. Розкрийте професійні стереотипи. 5. Опишіть забобони і упередження. 6. Проаналізуйте види зворотного зв'язку: оціночний, безоціночний . 7. Розкрийте поняття «нерефлексивне слухання». 8. Вивчіть 	

			<p>поняття «рефлексивн е слухання».</p> <p>9. Опишіть поняття «емпатичне слухання».</p> <p>10. Проаналізуйте стилі слухання.</p>	
<p>Тема 6. Почуття та емоції у спілкуванні</p>	2/2	<p>Знати та розрізнити почуття та емоції у спілкуванні.</p> <p>Вміти характеризувати особливості емоційних переживань в міжособистісному спілкуванні.</p> <p>Аналізувати види соціальних емоцій.</p> <p>Розуміти та використовувати різні способи управління емоціями та почуттями.</p>	<p>Усні відповіді, презентації.</p> <p>Написання тестів, есе.</p> <p>Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)</p> <p>Питання для самостійної підготовки за темою 6.</p> <p>1. Проаналізуйте роль почуттів та емоцій у спілкуванні.</p> <p>2. Опишіть особливості емоційних переживань в міжособистісному спілкуванні.</p> <p>3. Проаналізуйте види соціальних емоцій.</p> <p>4. Назвіть та розкрийте способи управління емоціями та почуттями.</p>	
<p>Тема 7. Феномен особистого впливу</p>	2/2	<p>Знати функції соціальних ритуалів і форми ритуальної</p>	<p>Усні відповіді, презентації.</p> <p>Написання</p>	

		<p>поведінки. Вміти характеризувати різні ритуали як спосіб встановлення меж взаємодії; як форму підтримки чи взаємного прийняття; як форму захисної поведінки. Розуміти релігійні та міжособистісні ритуали; ритуали та ритуальне проведення часу.</p>	<p>тестів, есе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn) Питання для самостійної підготовки за темою 7. 1. Опишіть функції соціальних ритуалів і форми ритуальної поведінки. 2. Проаналізуйте ритуали як спосіб встановлення меж взаємодії. 3. Опишіть ритуали як форму підтримки чи взаємного прийняття. 4. Розкрийте ритуали як форму захисної поведінки. 5. Проаналізуйте релігійні та міжособистісні ритуали. 6. Опишіть ритуали та ритуальне проведення часу.</p>	
<p>Тема 8. Педагогічна взаємодія</p>	2/2	<p>Знати сутність поняття педагогічної взаємодії. Вміти пояснити особливості міжособистісної взаємодії</p>	<p>Усні відповіді, презентації. Написання тестів, есе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч.</p>	

		діловому середовищі; класифікувати та розуміти форми міжособистісної взаємодії в діловому середовищі	в elearn) Питання для самостійної підготовки за темою 8. 1. Розкрийте поняття педагогічної взаємодії. 2. Назвіть та розкрийте особливості міжособистісної взаємодії в діловому середовищі. 3. Опишіть форми міжособистісної взаємодії в діловому середовищі.	
Тема 9. Труднощі міжособистісного спілкування	2/2	Знати порушення спілкування та комунікативні бар'єри. Вміти пояснювати труднощі спілкування. Розуміти сором'язливість як специфічну трудність міжособистісного спілкування; психологічний зміст феномену сором'язливості. Аналізувати ригідність та тривожність як фактори дефектного спілкування; деструктивне спілкування; корисливі форми спілкування. Використовувати знання про агресивно-конфліктну	Усні відповіді, презентації. Написання тестів, есе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn) Питання для самостійної підготовки за темою 9. 1. Розкрийте поняття «порушення спілкування» та «комунікативні бар'єри». 2. Проаналізуйте труднощі спілкування. 3. Опишіть сором'язливість як специфічну трудність	

		взаємодію та закономірності агресивної поведінки та взаємодії у професійній діяльності.	міжособистісного спілкування. 4. Розкрийте психологічний зміст феномену сором'язливості 5. Опишіть ригідність та тривожність як фактори дефектного спілкування. 6. Проаналізуйте поняття «деструктивне спілкування» 7. Назвіть та опишіть корисливі форми спілкування. 8. Розкрийте поняття «агресивно-конфліктна взаємодія». 9. Розкрийте закономірності агресивної поведінки та взаємодії.	
Тема 10. Ефективне спілкування. Соціальний інтелект	2/2	Знати поняття ефективного спілкування. Вміти пояснювати критерії ефективного спілкування. Розуміти рівні успішності спілкування. Аналізувати поняття соціального інтелекту.	Усні відповіді, презентації. Написання тестів, есе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn) Питання для самостійної підготовки за темою 10. 1. Розкрийте поняття ефективного спілкування. 2. Назвіть та	

			проаналізуйте критерії ефективного спілкування. 3. Опишіть рівні успішності спілкування. 4. Розкрийте поняття соціального інтелекту.	
Тема 11. Стили педагогічного спілкування	2/2	Знати стилі спілкування. Вміти характеризувати стилі спілкування як фактор успішності спілкування. Розуміти зв'язок між темпераментом та стилем спілкування. Аналізувати статево-рольові стереотипи.	Усні відповіді, презентації. Написання тестів, есе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn) Питання для самостійної підготовки за темою 11. 1. Проаналізуйте стилі спілкування як фактори успішності спілкування. 2. Опишіть взаємозв'язок темпераменту та стилю спілкування. 3. Назвіть та проаналізуйте статево-рольові стереотипи.	
Всього за 1 семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

<i>Політика щодо дедлайнів та перескладання:</i>	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
<i>Політика щодо академічної доброчесності:</i>	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
<i>Політика щодо відвідування:</i>	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано